

Delprosjektrapport for "Bevaring, konservering og fellesmagasiner"

Hovedmål:

Hovedmål for prosjektet er å utvikle kompetansesenter for bevaring og konservering av arkiv, bibliotekmateriale og museumsgjenstander for hele ABM-feltet i Sør-Trøndelag. Kompetansesentret skal holde oversikt over ABM-feltets felles kompetanse - hvem som har kompetansen og hvilke institusjoner de arbeider ved. Prosjektet skal også utrede ønsker og behov for fellesløsninger på magasinområdet.

Mandat:

- a) Beskrive/kartlegge behov for konserveringskompetanse
- b) Kartlegge foreliggende planer, behov og kapasitet på magasinområdet. (gjelder og digital info)

Prosjektgruppen:

Astrid Løvlien, Statsarkivar i Trondheim (leder)

Vera de Bruyn, musikkinstrument, konservator NKF – N, Museet i Sør-Trøndelag/Ringve

Anne Grete Sandstad, konservator NMF, Museet i Sør-Trøndelag/Sverresborg Trøndelag folkemuseum

Ann Kristin Eide, hovedbibliotekar, Universitetsbiblioteket i Trondheim

Tone Håseth, kulturminneforvalter Statsarkivet i Trondheim, prosjektsekretær

Resultat/måloppnåelse:

Informasjon om prosjektet ligger på websiden til Kultimathule: <http://www.kultimathule.no>

Prosjektet har fått et budsjett på 120 000,- for 2009.

Arbeidet i prosjektet har gått etter planen.

Gruppen ble pålagt å gjennomføre en kartlegging av magasinsituasjonen i abm-institusjonene i Sør-Trøndelag. Kartleggingsskjema ble laget og sendt ut til 104 institusjoner og svarfrist var 20. april. Vi har purret pr mail og telefon. Svar fra 60 institusjoner er brukt, 101 magasin er kartlagt. De 60 institusjonene som er med i kartleggingen er: 2 arkiv, 42 bibliotek og 16 museer. De konsoliderte enhetene i MiST er kartlagt og museene er telt hver for seg.

Arkivene som har svart er offentlige arkivdepotinstitusjoner som stort sett oppevarer offentlig arkiv, men som har litt privat arkivmateriale (ikke systematisk ivaretatt), noen gjenstander (kontorhistorie) og et bruksbibliotek. De har bra og tilstrekkelig magasin.

Bibliotekene som har svart er to typer: kommunale bibliotek (folkebibliotek), forsknings- og fagbibliotek og i tillegg kommer NRK i en særklasse med sitt "programarkiv". Bibliotekene oppbevarer ofte også arkiv, av og til gjenstander. De fleste (med noen unntak) mangler eller har dårlige magasin.

To typer museer har svart: Museene i Sør-Trøndelag (MiST), de to store museene i Sør-Trøndelag som fortsatt er utenfor MiST samt lokalmuseene i Sør-Trøndelag. Noen av disse oppbevarer også arkiv. I begge kategorier mangler man tilfredsstillende magasin. De store har håp om bedre forhold, de små har ingen muligheter. Analysen av svarene er fullført og rapport vil være ferdigstilt til 31.1.2010. Arbeidet med planer for fellesmagasin er startet ved at en funksjonsbeskrivelse snart er klar. Denne skal danne grunnlaget for forslag til et ABM-magasin i Sør-Trøndelag.

Gruppen gjennomførte et seminar i Dora i Trondheim 15.9.2009 med ca 45 deltakere. Seminarets tittel var "Bevaring av arkiv, bibliotek og museumsgjenstander i en ABM-tid" og hadde følgende foredrag:

Flemming Nielsen, arkivar ved Aalborg Stadsarkiv, Danmark. Temaene var fellesmagasiner som planlegges i Aalborg og de som allerede finnes i Velje.

Gunhild Myrbakk, seksjonsleder, Tilvekst og kunnskapsorganisering, Nasjonalbiblioteket, Mo i Rana snakket om Nasjonalbiblioteket som kompetansesenter. Hun har et nasjonalt ansvar for Nasjonalbibliotekets magasiner. Kompetansesenter og fellesmagasin var temaet for Kristin Halaas sitt innlegg. Hun er prosjektleder i FODAK (et fotobeveringsprosjekt ved KomMA) ved KomMA (kompetansesenter for museum og arkiv i Vestfold).

Rådgiver ved IKA Trøndelag iks, Tone Stakvik var sistemann ut med et innlegg om Interkommunalt arkiv som kompetansesenter. Dagen ble avsluttet ved at Knut Wik, Rådgiver ved Regional utvikling, Kulturutvikling i Sør-Trøndelag Fylkeskommune delte Sør-Trøndelag Fylkeskommunes visjoner for abm-samarbeidet i fylket med oss.

Sider ved prosjektet som har overføringsverdi:

Både samarbeidet i prosjektet og de konkrete resultatene har stor overføringsverdi.

Gruppen består av personer fra arkiv, bibliotek og museum. Til tross for store likheter mellom fagområdene er det mange nyanseforskjeller i begrepsbruken og tenkemåten. Deler av møtene i gruppen har vært brukt til informasjonsutveksling for å øke kunnskapen om hverandres fagområder og begrepsbruk. Dette har vært av stor verdi for gruppemedlemmene og resultatene i prosjektet. Gjennom kartleggingen og kontakt med bibliotek og museum i distriktene har vi forstått at det er et stort behov for og ønske om en form for kompetansesenter - et sted man kan henvende seg til når egen kompetanse ikke strekker til og et sted som initierer samarbeidsprosjekt. Det ble også gitt uttrykk for et behov for en støtte i arbeidet for å bedre magasinforholdene lokalt. Dette er viktige signaler vi skal ta med oss videre også når dette prosjektet er avsluttet.

Seminalet trakk deltakere fra alle tre sektorene – arkiv, bibliotek og museum. Foredragsholderne var også fra alle tre sektorene. I ettertid har vi blitt berømt for å ha tatt opp magasinproblematikk i en slik setting. Det ble fremhevet som lærerikt å møte foredragsholdere og seminardeltakere fra de andre sektorene.

Kultur- og næringsaspekt ved delprosjektet

Vi ser et fremtidig fellesmagasin som en del av et kompetansesenter. Et slikt kompetansesenter kan:

- a) Selge konsulenttenester til andre offentlige institusjoner og privat sektor/personer
- b) Utføre oppdrag for andre offentlige institusjoner og privat sektor/personer
- c) Fellesmagasin kan registre, vedlikeholde og ta oppbevaringsoppgaver mot betaling
- d) Påta seg å forvalte samlinger

Konklusjon og anbefalinger

Arbeidet i delprosjektet og resultatene har vist oss at det er behov for et kompetansesenter for bevaring og konservering samt fellesmagasiner i Sør-Trøndelag. Når Kultimathuleprosjektet er over 31.1.2010, vil det foreligge et forslag til hva et kompetansesenter og fellesmagasiner skal bestå av. Et forslag til finansiering vil også foreligge. Vi foreslår at det arbeides videre med å realisere prosjektet innen Kultimathule abm-nettverk, som planlegges opprettet av representanter for abm-sektoren i Sør-Trøndelag.